

DE TOEKOMST VAN STEDE BROEC EN DE SED-ORGANISATIE – Het beste van allebei

Afgelopen donderdag kregen we als raad een voorlopige presentatie van Berenschot, die alle scenario's voor de toekomst van Stede Broec heeft onderzocht. Het definitieve rapport wordt nog voorgelegd aan de raad op 31 maart. Tot dusver hebben wij een goede indruk, maar definitief wordt het pas op 31 maart.

Wij nemen als Eerlijk Leefbaar Stede Broec dit onderzoek héél serieus. Alleen zo kun je een goed overwogen besluit nemen, waarbij gezond verstand het wint van gevoel. En we zijn als partij altijd bereid tot discussie hierover, daar zijn we als volksvertegenwoordigers ook voor.

In het verkiezingsprogramma 2018-2022 van Eerlijk Leefbaar Stede Broec (ELS) staat het volgende:

Speerpunt 18: *Fusie is niet onze eerste wens, maar mocht dit nodig zijn, dan zijn we bereid tot discussie hierover. ELS wacht eerst het onderzoek van Stede Broec naar fusie of ontvlechting af vóór definitieve uitspraken te doen.*

Speerpunt 19: *Met de SED organisatie/medewerkers (ambtelijke samenwerking Stede Broec/Enkhuizen/Drechterland) gaan we met de grootste zorgvuldigheid om. Discussie hierover moet altijd mogelijk blijven. Wij hopen op de mogelijkheid van gedeeltelijke ambtelijke samenwerking met buurgemeenten op grote en specialistische onderwerpen en van een gedeeltelijke eigen ambtenarencorps voor specifiek Stede Broecse onderwerpen. Groot waar het moet, klein waar het kan. We staan open voor discussie over dit onderwerp.*

Uit het onderzoek van Berenschot, dat we hebben afgewacht, komt ons volgende standpunt, zoals dat ook in ons verkiezingsprogramma staat:

A. EEN GEDEELTELIJK ZELFSTANDIG STEDE BROEC:

GEDEELTELIJK EIGEN AMBTENAREN VOOR STEDE BROEC VOOR SPECIFIEK STEDE BROECSE ONDERWERPEN. HIERNAAST INSCHAKELING SED-ORGANISATIE OP GROTE EN SPECIALISTISCHE ONDERWERPEN

Wij vinden dit de beste optie! Met een inwoneraantal van ruim 21.000 inwoners is een eigen volledig ambtenarencorps niet mogelijk. Hieronder onder B. is dit terug te lezen.

Wij vinden de optie om voor een deel zelfstandig te blijven aantrekkelijk. De gemeente blijft dicht bij de inwoner staan, qua bereikbaarheid maar ook qua bekendheid en vertrouwdheid. De inwoner kent veel lokale ambtenaren, zij zijn goed bereikbaar en dienstverlenend ingesteld voor Stede Broec. Te denken valt aan Ons Stede Broec, een receptioniste/burgerzaken, een medewerker omgevingswet. De lokale raadsleden weten ook goed wat er speelt onder de inwoners, en komen op voor de belangen van de drie dorpen. De inwoner kan de raadsleden goed benaderen.

De grote en specialistische beleidsonderwerpen blijven onder de hoede van SED-medewerkers, die daarvoor dan uren schrijven en declareren bij Stede Broec, om de kosten inzichtelijk te maken. Dit is nader te bepalen, maar gaat onder andere om het beleid op het gebied van het Klimaatakkoord, de aardgasvrije wijken, de Omgevingswet, juridische zaken, Jeugdzorg/WMO en Personeelszaken. Deze optie is door Berenschot berekend op € 488.000.

Er zijn ook andere scenario's:

B. ONTVLECHTING kosten 5 mln. euro.

Natuurlijk wil in basis iedereen zelfstandig blijven, wij ook. Maar we vinden wel dat gezond verstand boven gevoel moet staan. Het gaat om onze toekomst. Volledige zelfstandigheid is voor ELS geen optie. Al zouden we het willen, we moeten eerlijk zijn: het kan gewoon niet. In de loop der jaren zijn er veel ingewikkelde en specialistische taken naar de gemeenten doorgesluisd, vaak zonder budget trouwens. Hiervoor zijn deskundige ambtenaren nodig. Denk aan het Klimaatakkoord, de Omgevingswet, de Jeugdzorg, de juridische zaken enz. Sowieso zijn deze specialistische ambtenaren duur, maar ook heel moeilijk te vinden op de arbeidsmarkt, zeker voor een kleine organisatie, want de inschaling is daar lager dan bij een grote. Een organisatie van ruim 21.000 inwoners kan nooit een ambtelijke organisatie opbrengen met alleen eigen ambtenaren, financieel zeker niet en ook zeker niet wat de arbeidsmarkt betreft. We moeten ons geen illusies maken. En het kost hiernaast ook nog eens heel erg veel. Dat geld hebben we niet. We zouden heel veel voorzieningen moeten sluiten en dat kan niet de bedoeling zijn! Deze optie valt daarom voor ons af. Bovendien is het voor de SED-organisatie een zeer onwenselijk voorstel, er zouden zo'n 400 mensen op straat komen te staan. Wij hebben in ons verkiezingsprogramma speciaal opgenomen dat we zorgvuldig om moeten gaan met deze hardwerkende SED-organisatie.

C. FUSIE – opbrengst 19 mln. euro (verdeeld over drie gemeenten)

Dit lijkt in eerste opzicht een hele aantrekkelijke optie, financieel gezien dan. Voor zoveel geld kun je heel veel achterstallige zaken wegwerken, al het onderhoud plegen en nieuwe plannen maken. Er kan ook een mooie algemene reserve opgebouwd. Alleen holt de dienstverlening en de betrokkenheid van de inwoner achteruit bij een fusie. Er komt centrale huisvesting, de letterlijke afstand wordt groter. Maar ook de figuurlijke afstand, inwoners hebben soms al moeite de gemeente en de politiek te "vinden", maar dat wordt dan nog veel groter. Er zullen dorpsraden opgericht moeten worden. We zien in Medemblik dat dit veel moeilijkheden geeft. Ook moet de raad uit het ene deel besluiten over het andere deel over bv. voortbestaan zwembad, sportvoorzieningen, dorpshuizen, enz. Wij willen niet onze voorzieningen afschalen om bv. de monumenten in Enkhuizen te betalen (dit is slechts een voorbeeld). Wij geloven ook niet dat een grotere organisatie (met vrijwel altijd meer tussenlagen) ook efficiënter werkt. Dat blijkt uit geen enkel onderzoek. Hoe ingewikkelder je een organisatie inricht, hoe ingewikkelder de interne problemen worden. Terwijl bovendien veel nieuwe taken prima door ons slimme samenwerkingsverband kunnen worden uitgevoerd. Vaak zijn het uitvoerende taken waarbij je als gemeente slechts een loket bent.

Ondanks de mooie financiële meevallers wijzen wij ook dit scenario in principe af. Voor de inwoners is het nl. een enorme achteruitgang in de betrokkenheid van de inwoner bij gemeente en politiek. We hebben ook te maken met Enkhuizen, dat zichzelf uit de markt prijst door juridische gevechten aan te gaan tegen Stede Broec en Drechterland over hoeveel ze moeten betalen aan de gezamenlijke organisatie. Dit wekt geen vertrouwen in een toekomst met Enkhuizen. Ook zal het Gemeentefonds vanwege de fusie elk jaar 1 mln. minder opleveren.

D. BEHOUD VAN DE HUIDIGE SITUATIE – GEZAMENLIJKE AMBTELIJKE ORGANISATIE SED EN ZELFSTANDIGE GEMEENTEBESTUREN.

Deze SED-organisatie is een gevoelig punt. Het blijft moeilijk. Er zijn veel klachten over de dienstverlening, de bereikbaarheid, de aanpak, de bekendheid en de bereidheid van de ambtenaren. We weten niet hoeveel deze organisatie ons nog gaat kosten, naast de al bestaande enorme structurele kosten. Deze beslaan nu al een heel groot deel van de totale begroting van Stede Broec. Vorig jaar is er weer 1,5 mln extra geïnvesteerd, maar eigenlijk was er 4 mln. nodig. De deelnemende raden hebben geen invloed op of inzicht in de bedrijfsvoering, maar moeten regelmatig en vaak onverwacht besluiten veel in te brengen.

Wij wachten met grote belangstelling op het definitieve rapport. Tot die tijd gaan wij voor gedeeltelijke zelfstandigheid.